

Vallø Reinet.

Synonymer. Ingen.

Historie. Sorten er beskrevet af C. Matthiesen i »Dansk Frugt« III 1924, men den er første Gang omtalt i »Gartner-Tidende« i 1917. Redaktør P. Chr. F. Borregård skriver først om den og oplyser, at Chr. Gentz, der var Stiftsgartner på Vallø i årene 1843—1879, tiltrak en Mængde Æbletræer ved Kærneudsæd. »I Tidernes Løb er Størsteparten af disse Frøtræer forsvundne, kun Vallø Reinette, som Stiftsgartner C. Brødsgård har døbt den, har overlevet alle andre. Efter Anmodning fra flere Steder er der nu opnået Tilladelse hos Stiftet til at sætte Sorten i Handelen.« I samme årgang af Bladet skriver C. Matthiesen om Vallø Reinete. Der forelå ingen Oplysninger om Sortens Herkomst, men C. M. tror at turde fastslå, at V. R. er Barn af Weidners Guldreinet, som findes i Haven ved Vallø under Synonymnavnet Haffners Reinete. Stiftsgartner H. Nilaus Jensen skriver om Sorten i »Producenten« i 1936 og anfører bl. a., at det Træ, der af Havens ældste Arbejdere udpeges som Modertræ (og i »Gartner-Tidende« angives som Modertræet), sikkert er podet i ca. 1 m Højde. Træet, der formodes plantet sidst i 1870erne, kan altså ikke være det originale Træ. Fra Vallø er Sorten i Stiftsgartner Brødsgårds Tid (på Vallø 1902—30) kommet til en af Egnens Planteskoler og er derfra blevet lidt udbredt, dog væsentligt kun på Egnen. På Femø har man længe haft en Femø Reinete, som Fort. har haft til Bestemmelse og fundet identisk med Vallø R. Dette er senere bekræftet ved Iagttagelse af Træerne i Vallø Have og på Femø. Det ældste Træ, der har kunnet opspores på Femø, er 70—80 år og står hos Gårdejer Thorkild Nielsen; Ejerens Fader, Jeppe Nielsen, kaldte i sin Tid Sorten for Kieler Reinete, måske fordi han mente, Sorten stammede fra Egnen ved Kiel, eller måske for at »pynte« på den. Modertræet (?) viste i Sommeren 1940 stærk Beskadigelse efter Vinteren 1939—40. På Øen findes der en Del unge Træer af Sorten. — Da det gamle Træ på Femø er meget ældre end det ovennævnte: Træ i Haven på Vallø, og da dette Træ er podet, er der en vis Sandsynlighed for, at Sorten stammer fra Femø og ikke fra Vallø. Nærmere Oplysninger desangående foreligger ikke og bliver nok vanskelige at fremskaffe.

Træet.

I **Planteskolen** er Sorten let at tiltrække, den danner kraftige, opretvoksende Træer.

Grundstamme. Ønskes hurtigtbærende Træer, kan Gul Doucin anbefales. Træer på Vildstamme vil blive store og længelevende.

Beskrivelse af Træet. Vallø Reinete danner et højt og bredt Træ med stive Grene. Årsskuddene er lange, kraftige og hvidfildede i Spidsen. Barken er brun, sølvglinsende og med ret få og ikke meget synlige Barkporer. Bladene, der er tætsiddende, er store, tykke og faste, de er ægformede eller omvendt ægformede med kort, bred Spids, Oversiden er mørkegrøn og glinsende. Undersiden grågrøn. Bladpladen lidt rendeformet og tilbagebøjet. Bladranden er savtakket med brede, spidse Takker. Bladstilken er kort og tyk. Akselbladene er store. Frugtknopperne, der sidder på korte Sporer, er ægformede, fildede og med brune Knopskæl. Blomstringen falder sent på Sæsonen. Blomsterknopperne er store, lysrosa, og Blomsterne er store, næsten hvide. Sorten har 51 Kromosomer, hvorfor den danner dårligt Blomsterstøv og må plantes sammen med Bestøvningssorter.

Dyrkningsforhold. Da Træerne kan blive gamle og opnå en betydelig Størrelse, må der regnes med en Slutafstand af 12—16 m for Vildstammetræer under gode Forhold. Om Sortens Hårdførhed foreligger der ingen ufordelagtige Oplysninger, den passer dog sikkert bedst til Landets gode Frugtegne. Med Hensyn til Jordbund, Gødskning og Beskæring forholder Sorten sig formentlig som de ligeledes triploide Sorter Belle de Boskoop,

Bramley og Blenheim. Det i Ungdommen meget kraftigtvoksende Træ skal ikke beskæres ret meget, da det sent kommer i Bæring. Senere er Frugtbarheden god, men ikke regelmæssig; som de ovennævnte Sorter er Vallø Reinet tilbøjelig til kun at bære hvert andet år. Da man for en Del år siden rigtig blev opmærksom på Sorten, blev den ret hyppigt brugt til Indpodning i andre Sorter, hvortil den egner sig godt. Frugtudtynding vil undertiden være påkrævet.

Forhold overfor Sygdomme og Skadedyr. Sorten er noget tilbøjelig til at få Skurv og kræver derfor de almindelige Sommersprøjtninger. I fugtige år og på indelukket Vokseplads kan der komme sene Angreb af Svampen. Ellers angribes hverken Træet eller Frugten særlig af Sygdomme og Skadedyr.

Frugten.

Størrelsen. Stor eller middelstor. 5,5—7 cm høj og 7,5—8 cm bred.

Formen er rundagtig. Nogle Frugter er fladrunde, andre højtbyggede, mange er skæve. Bugen sidder omtrent på Midten, og begge Ender af Frugten er omtrent lige brede. Tværsnittet rundt. Er et pænt, noget forskelligformet Æble, der minder om Blenheim og kan være ret vanskeligt at kende fra denne. Minder også noget om Marie Grejsen.

Vallø Reinet, ompodet Træ i Lagesminde Frugtplantage.

Farven. Den grønne Grundfarve går efterhånden over til grøngul og gul med mat Skær. Solsiden har en brunlig rød Dækfarve, der senere bliver livligere rød til orangerød, og hvori der findes mørkere Striber og Stænk. Huden er tyk og tør. Hudpunkterne, der er meget talrige omkring Bægeret, er gulgrå og på Solsiden omgivet af mørkebrunt. Rustfigurer kan forekomme på hele Frugten.

Bægeret er stort, åbent eller halvåbent. Bægerbladene er brede, ret korte og tilbagebøjede, ofte afknækkede, hvorved Bægeret får Udseende af at være åbent. Bægerhulen bred og flad, omgivet af mindre Folder og Ribber, hvoraf enkelte kan forfølges lidt ned over Frugten, de andre fortaber sig på Hulens noget buklede Rand. Støvtrådene sidder omkring Midten af det korte og brede Bægerrør. Griflerne, der er sammenvoksede på et langt Stykke, er ikke meget hårede.

Stilken er oftest middellang til kort og tyk, undertiden er den kødet, men den kan også være temmelig lang og tynd. Stilkgruben er som oftest dyb og vid samt rustklædt, men den kan også være helt fyldt ud, ligesom den kan være forsynet med en Kødbulk.

Kødet er hvidt og fast, men dog ret skørt, det er noget grovt og kornet, men dog saftigt og af en forfriskende syltigsød, behagelig, men ikke meget aromatisk Smag. Svag Lugt.

Kærnehuset er højt løgformet og afgrænset ved gulgrønne Linier. Kamrene er små. Kærnerne, der er fåtallige og ofte dårligt udviklede, er lysebrune, store, meget lange og spidse.

Modningstid. Afplukningen finder Sted i sidste Halvdel af Oktober. Brugssæsonen er December til Februar. Opbevaringen er let.

Anvendelse. Vallø Reinet er »et fint Spiseæble af en egen aromatisk Smag og et meget fint Madæble«. Andre vil måske finde, at Vallø Reinet som Spiseæble kommer bagefter f. Eks. Belle de Boskoop.

Handelsværdien. Vallø Reinet er et stort og præsentabelt Æble, der afgiver en god Handelsvare. Er let at sortere, men giver på Grund af Frugtens Uensartethed mange Sorteringer. Let at pakke, men får dog let Trykpletter, der kan give Anledning til Råddenskab.

Dyrkningsværdi.

Vallø Reinet må endnu betegnes som en Prøvesort, om hvis Værdi der intet sikkert kan angives. En Tid var der stor Interesse for Sorten, som man håbede var »Vinteræblet«, men i de sidste år har den været mindre omtalt. Den bør imidlertid plantes og afprøves såvel i Erhvervsplantninger som i Privathaver og navnlig sammenlignes med Sorter som Belle de Boskoop, Blenheim og Ribston.

Vallø Reinet. 75-årigt Træ hos Gårdejer Th. Nielsen, Femø, 7 m højt og 8 m bredt. Træet står på vindudsat Sted og er skadet af Frosten i 1939—40.